

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ГВАРДІЙСЬКИЙ ОРДЕНА ЧЕРВОНОЇ ЗІРКИ
ІНСТИТУТ ТАНКОВИХ ВІЙСЬК ІМЕНІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

ФАКУЛЬТЕТ
РАДІАЦІЙНОГО, ХІМІЧНОГО, БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ
ТА ЕКОЛОГІЇ

**Науково-практична конференція
„СУХОПУТНІ ВІЙСЬКА ЗС УКРАЇНИ
У ХХІ СТОЛІТТІ”**

**Секційне засідання
”ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РХБ ЗАХИСТУ
ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ВІЙСЬК”**

Матеріали конференції

23 листопада 2006 року

Харків – 2006

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ГВАРДІЙСЬКИЙ ОРДЕНА ЧЕРВОНОЇ ЗІРКИ
ІНСТИТУТ ТАНКОВИХ ВІЙСЬК ІМЕНІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

ФАКУЛЬТЕТ
РАДІАЦІЙНОГО, ХІМІЧНОГО, БІОЛОГІЧНОГО ЗАХИСТУ
ТА ЕКОЛОГІЇ

**Науково-практична конференція
„СУХОПУТНІ ВІЙСЬКА ЗС УКРАЇНИ
У ХХІ СТОЛІТТІ”**

**Секційне засідання
”ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РХБ ЗАХИСТУ
ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ВІЙСЬК”**

Матеріали конференції

23 листопада 2006 року

Харків – 2006

Матеріали науково-практичної конференції „Сухопутні Війська Збройних Сил України у XXI столітті”. Секція „Забезпечення РХБ захисту та екологічна безпека військ”. 22 – 23 листопада 2006 року. – Х.: ХІТВ. 2006. – 72 с.

Представлені тези доповідей, у яких розглянуто проблеми радіаційного, хімічного, біологічного захисту та екологічної безпеки.

Для фахівців у галузях радіаційного, хімічного, біологічного захисту та екології, офіцерів військ РХБ захисту, науково-педагогічних працівників, слухачів та курсантів інституту.

Редакційна колегія:

Головний редактор – Марушенко В.В.

Заступник головного редактора – Статінов О.В.

Секретар колегії – Грязева Г.В.

Члени колегії:

Гайнутдінов А.В.

Мальований С.В.

Шершньов І.В.

Випирайлов С.П.

Сакун О.В.

Дядченко В.В., кандидат хімічних наук

Тичина О.М., кандидат хімічних наук

Григор'єв О.М., кандидат фізико-математичних наук

Грек А.М., кандидат біологічних наук

Беденко Л.Б.

Матеріали видано безпосередньо з авторських оригіналів

© Харківський гвардійський ордена Червоної Зірки інститут танкових військ імені Верховної Ради України Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут

БАРБАШИН В.В., ФЕСЕНКО Г.В. Шляхи підвищення оперативності збору, обробки і передачі інформації при виникненні надзвичайних ситуацій.....	39
ТОЛКУНОВ І.О., ПОПОВ І.І. Перспективи підвищення якості середовища мешкання захисних споруд спеціального призначення	42
ПОПОВ І.І., РОМІН А.В., ПРИТ С.А. До питання щодо удосконалення мобільних засобів моніторингу надзвичайних ситуацій.....	45
КОПАШИНСЬКИЙ С.А., ОВЧАРЕНКО І.В. Оцінка ефективності функціонування системи технічної розвідки під час виконання угрупованнями Збройних Сил України завдань у бойових (спеціальних) операціях.....	48
ЧМУТ О.И. Актуальность РХБ защиты как вида боевого обеспечения действий войск.....	52
ГОРДІЄНКО О.І. Деякі механізми дії іонізуючої радіації на клітини	56
СТРИЛЕЦЬ В.М., САВЕЛЬЄВ Д.І. Особливостей застосування апаратів на стисненому повітрі для ліквідації аварій з викидами компонентів ракетного палива	59
ПЕТРУХІН С.Ю. Аналіз екологічних наслідків у разі застосування противником нових видів ЗМУ	63
ДЯДЧЕНКО В.В. Нові технічні засоби індикації бойових агентів біологічної зброї	68

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ОПЕРАТИВНОСТІ ЗБОРУ, ОБРОБКИ І ПЕРЕДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ ВИНИКНЕННІ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

При здійсненні заходів реагування на надзвичайні ситуації органами і підрозділами МНС, іншими органами, до компетенції яких віднесені питання цивільного захисту населення і територій, важливу роль відіграє оперативність збору інформації про надзвичайну ситуацію, зручність та швидкість її обробки і передачі (прийняття) у вигляді електронних документів встановлених форм (1 – 4).

Існуючі автоматизовані інформаційні системи (АІС) документообігу в територіально-розподілених органах і підрозділах не можуть ефективно використовуватись для вирішення поставлених завдань у зв'язку з тим, що не є адаптованими для роботи з надзвичайними ситуаціями, мають багато модулів, які ніколи не використовувались.

Саме тому з метою підвищення ефективності вирішення поставлених завдань необхідно створити нову АІС документування і аналізу надзвичайних ситуацій на сучасній технологічній, програмній, інформаційній та методичній основах (контекстна діаграма зображена на рис. 1).

Дана АІС повинна використовуватися на автоматизованих робочих місцях (АРМ) експерта з питань надзвичайних ситуацій для повної або часткової автоматизації виконання робіт зі здійснення аналізу надзвичайних ситуацій для підвищення ефективності його роботи з документами, досягнення високих кінцевих результатів при оптимальному використанні матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Таке АРМ експерта з питань надзвичайних ситуацій змінює характер праці фахівця, приймає на себе рутинні операції інформаційного процесу обробки даних, а саме:

- формування первинних аналітичних даних;
- одержання аналітичної інформації;
- аналіз надзвичайних ситуацій;
- документування надзвичайних ситуацій;
- робота з документами;
- відправлення документів по електронній пошті.

АІС, що пропонується, повинна бути інтегрована в єдиний інформаційний простір МНС, забезпечувати цілодобове щоденне використання, мати надійний ступінь захисту інформації, накопичування її і архівацію, зручне для використання програмне забезпечення, яке можна легко допрацювати у напрямку урахування нових класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій і форм документів.

Процес аналізу та документування надзвичайних ситуацій реалізується в АІС за допомогою прикладної комп'ютерної програми «Аналіз і документування надзвичайних ситуацій» (ПКП АДНС), яка створена для автоматизації функцій експерта з питань надзвичайних ситуацій по вирішенню задач класифікації надзвичайних ситуацій, пошуку документів, що їх регламентують, та роботи з цими документами.

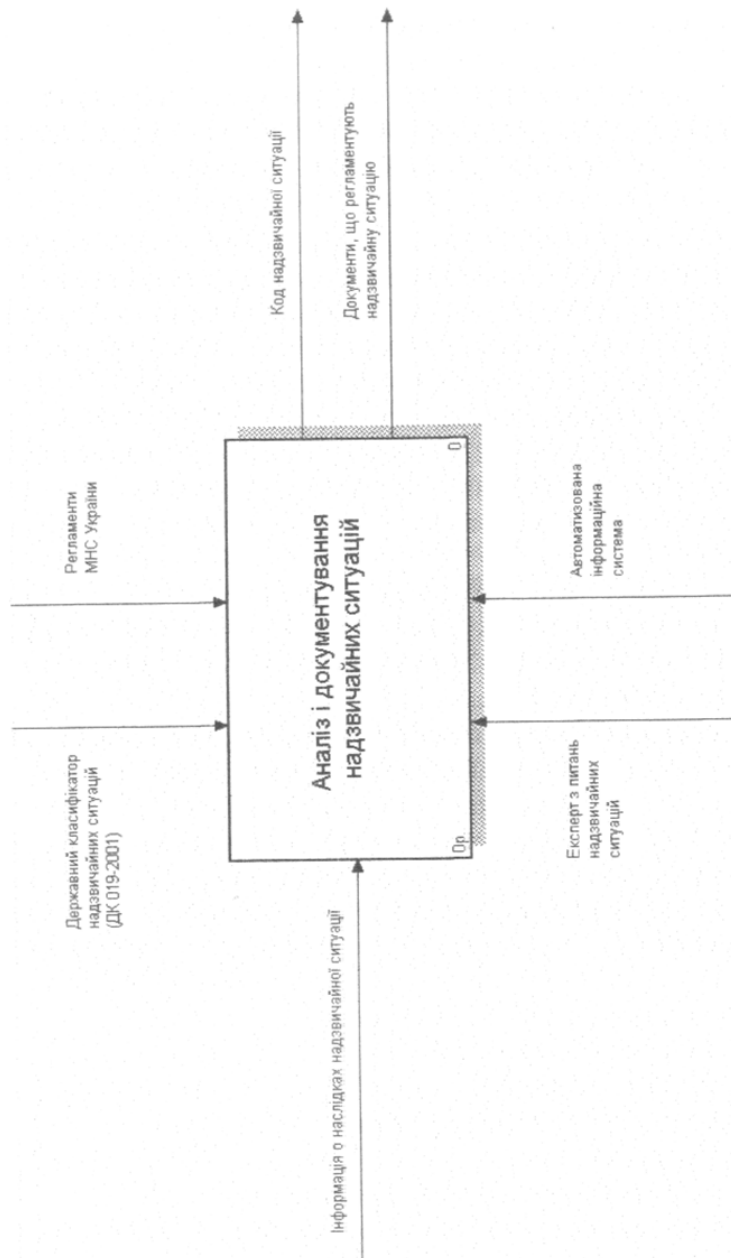

Рис. 1. Контекстна діаграма АІС АДНС

Використовуючи ПКП АДНС, експерт з питань надзвичайних ситуацій, завдяки зручному дружньому інтерфейсу, визначає код надзвичайної ситуації, підсистема визначає, які документи регламентують обрану надзвичайну ситуацію і створює перелік цих документів. Після заповнення документів, експерт відправляє їх по електронній пошті.

Таким чином у ПКП можна виділити наступні модулі: класифікатор; робота з документами; робота з довідниками; налагодження зв'язку; інтегрований поштовий клієнт.

Використання даної системи дозволить підвищити оперативність збору, обробки та передачі (отримання) інформації посадовими особами органів і підрозділів МНС при виникненні надзвичайних ситуацій.

Дана система може бути доповнена новими класифікаційними ознаками надзвичайних ситуацій та формами документів, що відпрацьовуються у разі їх виникнення.

Список літератури:

1. Закон України „Про правові засади Цивільного захисту” від 24.06.04 за № 1859-IV.
2. Закон України „Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру” від 8.06.00 за № 1809-III.
3. Наказ Держстандарту України “Про затвердження Державного класифікатора надзвичайних ситуацій ДК 019-2001” від 19.10.2001 за № 552.
4. Постанова КМ України “Порядок класифікації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру за їх рівнями” від 24.03.2004 за № 368.